**Openbaar** Zaaknummer: 111180

# Informatienota voor de Gemeenteraad

# Onderwerp: Zorg-voor-elkaar-woning

**Kernboodschap**
Met een motie heeft u het college opgeroepen om een proef uit te voeren waarbij de regels voor mantelzorgwoningen verruimd worden tot een Zorg-voor-elkaar-woning. Volgens dit idee kan, ook zonder acute behoefte aan mantelzorg, een bijgebouw voor bepaalde tijd gebruikt worden als woning. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan maatschappelijke onderwerpen zoals schaarste in de zorg, woningtekort en eenzaamheid. In deze nota informeren wij u hoe wij invulling gaan geven aan de proef.

**Eerdere besluiten**

| **Datum** | **Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)** |
|---|---|
| 07-07-2022 | Motie van de fractie van Kernachtig Wijchen, CDA, D66, PvdA, VVD Zorg-voor-elkaar-woningen |

**Toelichting**
Steeds meer mensen hebben elkaar nodig om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Voor mensen die een zorgindicatie hebben is het al langere tijd mogelijk om tijdelijk vergunningsvrij een bijgebouw in gebruik te nemen als woning of tijdelijk een woonunit te plaatsen via de regeling mantelzorgwoningen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Naar aanleiding van de motie Zorg-voor-elkaar-woningen, hebben wij de beleidsregels Zorg-voor-elkaar-woning opgesteld. Hiermee verruimen wij de regeling zodat meer mensen in elkaars nabijheid kunnen wonen om elkaar te ondersteunen, ook als er (nog) geen formele mantelzorgbehoefte is.

De Zorg-voor-elkaar-woning biedt onder andere ouders die op leeftijd raken en hun kinderen de mogelijkheid om meer naar elkaar om te kijken en voor elkaar te zorgen. Ook als er geen sprake is van een echte behoefte aan mantelzorg. Naast het versterken van sociale cohesie en het tegengaan van eenzaamheid, biedt de Zorg-voor-elkaar-woning ook meerwaarde doordat mantelzorg al is geregeld voordat er een acute behoefte ontstaat. Bovendien draagt het in beperkte mate bij aan het oplossen van het huidige woningtekort.

De Zorg-voor-elkaar-woning is geen permanente woning. De situatie mag wel wijzigen, zolang er maar sprake is van een sociale/zorg-relatie. Bijvoorbeeld wanneer ouder en kind van woning ruilen of wanneer een vriend de zorgrelatie overneemt.

Om de Zorg-voor-elkaar-woning mogelijk te maken, heeft het college beleidsregels vastgesteld. Hierin worden de voorwaarden vastgelegd op basis waarvan de gemeente wil meewerken aan de Zorg-voor-elkaar-woningen.

Na een korte procedure (maximaal 8 weken), wordt het nu mogelijk om een bijgebouw in gebruik te nemen als woning of een woonunit te plaatsen.

Wij beperken het aantal aanvragen vooralsnog niet. We gaan hierin dus verder dan uw motie. Aangezien niet alle gevolgen (positief en negatief) op voorhand exact zijn in te schatten, wil het college uiterlijk na 2 jaar de regeling evalueren en waar nodig bijstellen.

*Te volgen procedure*
Afhankelijk van de locatie wordt de meest geschikte procedure gekozen. Het zal in alle gevallen gaan om een reguliere omgevingsvergunningsprocedure van maximaal 8 weken.

*Voorwaarden*
Er zijn drie situatie waarin een Zorg-voor-elkaar-woning mogelijk wordt:

a. er is sprake van een leeftijd van 60 jaar of ouder, er hoeft geen mantelzorg aangetoond te worden; of:
b. er is sprake van een progressieve aandoening waarbij aantoonbaar binnen 10 jaar een mantelzorgbehoefte ontstaat. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige; of:
c. er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg (de al bestaande regeling mantelzorgwoning).

Daarnaast zijn er voorwaarden zodat de nieuwe woning niet leidt tot een verslechtering van de woonsituatie in het algemeen.
Als niet meer voldaan wordt aan deze voorwaarden wordt de omgevingsvergunning ingetrokken.

**Gevolgen**
Met de door het college vastgestelde beleidsregel willen we stimuleren dat mensen met een sociale/zorg-relatie in elkaars nabijheid kunnen gaan wonen of juist blijven wonen. Hierdoor kunnen deze mensen zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving blijven wonen. Dit kan ook bijdragen aan de onderlinge verbinding, zinvol bezig zijn, de zelfredzaamheid van mensen en het bestrijden van eenzaamheid. Hiermee kan eventueel vooruitlopend op de formele mantelzorg al ingespeeld worden op een behoefte. Bovendien kan het in beperkte mate bijdragen aan het verlichten van de druk op de woningmarkt en op de professionele zorg.

**Communicatie**
Na vaststelling van de beleidsregel zal de regeling via diverse communicatie kanalen gedeeld worden. Er komt een persbericht en de regeling komt op diverse websites. Daarnaast wordt MeerVoormekaar, het Sociaal Wijkteam en de Mantelzorgmakelaar over deze regeling geïnformeerd. Op collectieve bijeenkomsten,
zoals het Alzheimer café en het Mantelzorg café zal er informatie over deze regeling worden gedeeld. Ook wordt gekeken naar publicatie in de bladen van de Seniorenverenigingen/KBO.

**Uitvoering of Vervolgstappen**
Na uiterlijk 2 jaar worden de beleidsregels geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

**Geheimhouding**:

Niet van toepassing.